ที่ ๑๐/๒๙๗๒๐
๒๔๘๔

ระเบียบทหาร

ว่าด้วยการทำพิธีประดับเครื่องหมายยศ

คำปรารภ

ยศทหารก็ดี อันดับชั้นของข้าราชการพลเรือนก็ดี นับเป็นเครื่องเชิดชูยิ่งอย่างหนึ่ง ผู้ใดได้รับยศทหารหรือเลื่อนอันดับเครื่องหมายชั้นข้าราชการพลเรือนต้องนับว่าอยู่ในฐานะอันมีเกียรติ จึงเป็นการสมควรที่จะได้มีพิธีประดับเครื่องหมายยศนั้นขึ้น เพื่อประกาศคุณงามความดีที่ได้บำเพ็ญมาแต่หนหลัง เป็นการปลุกขวัญให้มั่นอยู่ในทางที่ดีที่ชอบ ประกอบกิจราชการต่อไปภายหน้า

เพราะฉะนั้น ถ้าข้าราชการในหน่วยใดได้รับยศ เลื่อนยศทหาร หรือเลื่อนอันดับชั้นข้าราชการพลเรือนขึ้น ให้หัวหน้าหน่วยซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่บุคคลผู้ได้รับยศ เลื่อนยศ หรือเลื่อนอันดับชั้นนั้นสังกัดอยู่ จัดการกระทำพิธีติดเครื่องหมายยศให้ตามหลักการซึ่งจักได้กล่าวต่อไปภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ วัน นับแต่ได้ทราบคำสั่งหรือประกาศการรับยศ เลื่อนยศ หรือเลื่อนอันดับชั้นนั้น

พิธีสำหรับข้าราชการชั้นสัญญาบัตร

ข้อ ๑. สำหรับข้าราชการชั้นสัญญาบัตร ให้หัวหน้าหน่วยซึ่งเทียบชั้นผู้บังคับกองพัน หรือผู้บังคับการเรือชั้น ๑ หรือผู้บังคับกองบินน้อยขึ้นไปเป็นผู้กระทำโดยต่างหน่วยต่างทำ หรือผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ณ ที่นั้น จะรวมกระทำเสียเองก็ได้ ทั้งนี้ ย่อมแล้วแต่ความสะดวกในงานเป็นที่ตั้ง ตามกำหนดลำดับการดังนี้ คือ

(๑) สั่งประชุมข้าราชการที่ไม่ติดหน้าที่อันจำเป็นทั้งหมดไปตั้งแถวในสถานที่อันสมควร แต่งเครื่องหัดหรือเครื่องแบบปกติ ขัดกระบี่ ผู้ที่ได้รับยศหรือเลื่อนอันดับชั้น ยืนหน้าแถวเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก ตามลำดับรายชื่อซึ่งปรากฏในราชกิจจานุเบกษา คำสั่ง หรือแจ้งความ

(๒) ให้ผู้ที่ได้รับยศ หรือเลื่อนยศอันดับชั้น เตรียมอินทรธนูใหม่พร้อมกับเครื่องหมายประกอบให้เรียบร้อย นำไปมอบแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยนั้นล่วงหน้าเวลากระทำพิธี

(๓) ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยนั้น ๆ เตรียมคำสั่งหรือประกาศหรือแจ้งความเรื่องพระราชทานยศไปไว้ และจัดสถานที่ที่ประชุมนั้นให้พร้อมเสร็จ โดยให้มีพระพุทธรูปพร้อมด้วยเครื่องสักการะบูชา ธงชัยเฉลิมพลหรือธงชาติ แล้วแต่กรณี และพระบรมรูป หรือพระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ ของพระมหากษัตริย์ในรัชกาลปัจจุบันประดิษฐานไว้ในที่อันสมควร

(๔) เมื่อผู้เป็นประธานในการประชุมไปถึง ให้ปฏิบัติในเรื่องกระทำการเคารพตามระเบียบ ผู้เป็นประธานจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ทำความเคารพธงชาติ และถวายความเคารพพระบรมรูป หรือพระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ หากในกรณีที่จัดธงชัยเฉลิมพลแทนธงชาติ ให้ถวายความเคารพพระบรมรูป หรือพระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ก่อน แล้วทำความเคารพธงชัยเฉลิมพล ตามลำดับ ต่อนี้ไปให้เจ้าหน้าที่อ่านคำสั่ง หรือประกาศ หรือแจ้งความประกาศนามผู้ที่ได้รับยศทราบทั่วกัน แล้วทำพิธีติดเครื่องหมายยศให้ตามลำดับยศและอาวุโส

(๕) ติดเครื่องหมายยศเสร็จให้จับมือแสดงความยินดีผู้รับยศ หรืออันดับชั้นแสดงความเคารพตอบ แล้วไปกราบพระพุทธรูป ทำความเคารพธงชาติ และถวายความเคารพพระบรมรูป หรือพระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ หากในกรณีที่จัดธงชัยเฉลิมพลแทนธงชาติ ให้ถวายความเคารพพระบรมรูป หรือพระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์ก่อน แล้วทำความเคารพธงชัยเฉลิมพล ตามลำดับ แล้วกลับไปเข้าแถวตามเดิม เมื่อติดเครื่องหมายยศเสร็จแล้ว ผู้เป็นประธานให้โอวาทตามสมควร

พิธีสำหรับข้าราชการต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร

ข้อ ๒ สำหรับนายทหารชั้นประทวน หรือข้าราชการพลเรือนต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร ให้หัวหน้าหน่วยซึ่งเทียบชั้นผู้บังคับกองร้อย หรือต้นเรือชั้น ๓

หรือผู้บังคับฝูงบิน เป็นผู้กระทำ หรือชั้นผู้บังคับกองพัน หรือผู้บังคับการเรือชั้น ๑ หรือผู้บังคับกองบินน้อย จะกระทำร่วมภายในหน่วยเสียเองก็ได้ ทั้งนี้ย่อมแล้วแต่ความสะดวกในงานเป็นที่ตั้งกำหนดลำดับการเช่นเดียวกับข้าราชการชั้นสัญญาบัตรทุกประการ

ให้ใช้ระเบียบนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

(ลงนาม) พิบูลสงคราม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ศาลาว่าการกลาโหม พระนคร

๑๔ ส.ค.๘๔

หมายเหตุ

- ยกเลิกความในข้อ ๑.(๑) และให้ใช้ความใหม่ตามคำสั่งทหาร ที่ ๙๙/๗๗๖๖ ลง ๑๓ พ.ค.๙๐
- ยกเลิกความในข้อ ๑. (๓), (๔) และ (๕) และให้ใช้ความใหม่แทนตามระเบียบ กห. ฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๒๐